

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Ганка Неделчева, СУ „Св.Климент Охридски”, ФНОИ

за дисертационен труд на тема:

**СПЕЦИФИЧНИ ТЕХНИЧЕСКИ И ИНТЕРПРЕТАЦИОННИ ПРОБЛЕМИ
В КЛАВИРНИТЕ ИЗВЛЕЧЕНИЯ ОТ ПАРТИТУРА НА КОНЦЕРТИТЕ ЗА
ВИОЛОНЧЕЛО В ДО МАЖОР И РЕ МАЖОР ОТ Й. ХАЙДН, ЗА КОНТРАБАС
ВЪВ ФА ДИЕЗ МИНОР ОТ С. КУСЕВИЦКИ, ЗА ВИОЛА ОТ П. ХИНДЕМИТ
„DER SCHWANENDRENER“ И ЗА ВИОЛА ОТ У. УОЛТЪН**

от **БОГДАН ИВАНОВ СТАНЕВ** – докторант на самостоятелна
подготовка в катедра Камерна музика и съпровод,
Инструментален факултет, НМА „Панчо Владигеров”

ЗА ПРИСЪЖДАНЕ НА НАУЧНАТА И ОБРАЗОВАТЕЛНА СТЕПЕН „ДОКТОР“

I. Данни за процедурата

Процедурата се администрира от катедра „Камерна музика и клавирен съпровод“ при НМА „Проф. Панчо Владигеров“, където дисертационният труд е обсъден и насочен към защита на заседание от 18. 11.2021. Документацията е съобразена с всички нормативни изисквания.

II. Данни за кандидата

Поради формата на Становището биографичната информация за докторанта може да се обобщи с лаконично представяне – Богдан Станев е

пианист на квартет „Еолина”, акомпанятор, педагог, музикант с респектиращ опит и постижения в изброените зони на активност, който му позволява да навлезе с успех в поредната си изява на изследовател.

III. Обща характеристика и оценка на дисертационния труд

Дисертационният труд има класическа структура, представена чрез Увод , четири глави, Заключение, Библиография (кир 18/ лат 8/сайт 4), Клавирни извлечения и партитури, аудиоресурси (youtube), Приноси и Публикации с общ обем 232 страници, в които са приложени 166 нотни примера.

В **Увода** докторантът мотивира тематичния избор на своето изследване със собствения си акомпаняторски и педагогически опит. Тази отправна точка предопределя практико-приложните аспекти на дисертационния текст, но те са в симбиоза с други. В тази част на дисертацията коректно са анонсирани обекта и предмета на изследването, неговите цел и задачи, както и наборът от изследователски методи. Актуалността на изследването без съмнение е един от основните белези на разработката, която е своеобразна провокация към *„изследователския дух в младите колеги, поели по нелекия път на акомпанятора”* (стр 7).

Присъствието на **ГЛАВА I**, фокусирана върху необходимостта от теоретична база при наблюдения и анализи като обект на съдържанието във втора, трета и четвърта глава, е повод за висока атестация на професионалния подход, използван от Богдан Станев. Той изисква синтез на теоретико-историческо познание и художествено решение. Така навлизането в методическите проблеми на обучението по клавирен съпровод и структурно-естетически анализ на пет инструментални концерта за виолончело, контрабас и виола от Хайдн, Кусевицки,

Хиндемит и Уолтън намира своето логично обяснение. И не само – превръща се във фундамент за следващите изследователски процеси в работата на докторанта.

Съдържанието на **ГЛАВИ II, III, IV** представя специфични технически и интерпретационни проблеми в клавирните извлечения от партитура на посочените в титула пет концерта чрез унифициран модел – кратка историческа справка за автора и творбата, като първи етап, и своеобразен „паралелен слалом” между партитури и клавирни извлечения в работата на акомпаниятора-интерпретатор, като втори. Това дава основание за общи наблюдения и оценки в настоящото Становище.

Синхронизираното проследяване на нотната картина в партитури и клавирни извлечения при работа с инструментални концерти е ключ към интерпретационни идеи и тяхното техническо осъществяване от пианиста-аккомпаниятор. Докторантът не позволява в своя подход подценяване на какъвто и да е партитурен детайл, подложен на клавирна реализация – артикулационни означения, динамични амплитуди, акцентировка, фактурни строежи, хармоничен пълнеж, каденцови моменти, ритмични прояви, регистрови проекции, орнаментика (*концертите от Хайдн*), интервалово-акордови формации, темпови промени, паузи, фразирание (*концертът на Кусевицки*), полифонични конструкции, октавирани поредици, фактурни редукции, апликатурни решения, педализация (*творбата на Хиндемит*), имитационни похвати, тремолиращи ефекти (*концертът на Уолтман*). Проследява ги с необходимото търпение и интерес в различни партитурни редакции и в различни клавирни варианти. Наблюденията са далече от всяка проява на механична формалност. Те пораждат интересни и мотивирани интерпретационни предложения, базирани в частност и на изпълнителски решения, регистрирани в използваните аудиоресурси. Докторантът защитава със своето изследване и изпълнителска практика отговорна

професионална позиция: „ ...без задълбочено познаване на нотния материал в партитурите е практически непостижимо високото ниво на художествения клавирен акомпанимент. ” (стр 224) Впечатляващ професионализъм и респектиращ рефлекс на Богдан Станев! Той носи истинско вдъхновение за младите колеги със заразителността на личната му креативност.

Спецификата в механизмите на клавирното извлечение от партитура се познава от докторанта безупречно. Отговорността на акомпанятора за най-близко наподобяване чрез клавирния звук на оркестровата фактура е белязана с перфекционизъм, на който асистират теоретично познание, висока естетика и фин музикантски слух, които намират проявление в инструменталния апарат на пианиста. Дисертационният текст внушава една детайлизирана визуализация на процеса, която отвежда към слухови сугестии. Изключителен успех за докторанта!

В своето **Заключение** Богдан Станев резюмира тематичните зони на своята разработка и обявява своите приноси. Приемам ги безусловно като отбелязвам високата практико-приложна стойност на неговия дисертационен труд.

IV. Публикации по темата

Представените публикации по темата и Авторефератът отразяват адекватно различни аспекти на научното изследване и го обогатяват с интересни идеи.

V. Констатации и препоръки

Дисертационният текст е написан от вдъхновен музикант и професионалист. Стилът е изискан и представя смисловото съдържание по най-добър начин. Техническият формат отговаря на стандартите.

Позволявам си само една добронамерена препоръка. Тя е свързана с необходимостта от представяне на еднакви електронен и хартиен вариант за работа по процедурата.

VI. Заключение

Въз основа на прекрасни впечатления от високите постижения, които притежава дисертационния труд, предлагам на уважаемото Научно жури да **присъди** образователната и научна степен „ДОКТОР” на Богдан Иванов Станев.

15. 01. 2022

проф. д-р Ганка Неделчева

Член на научното жури